

KLAGANDE

Internationella Engelska skolan i Sverige AB, 556462-4368
Nytorpsvägen 5 B
183 71 Täby

Ombud: Jurist Cindra Klingspor-Lindblom

MOTPART

Utbildningsnämnden i Gävle kommun
Box 603
801 26 Gävle

ÖVERKLAGAT BESLUT

Utbildningsnämnden i Gävle kommuns beslut den 1 juni 2023, diariernr 538567

SAKEN

Tilläggsbelopp enligt skollagen (2010:800)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND OCH PARTERNAS INSTÄLLNING

Utbildningsnämnden i Gävle kommun (nämnden) beslutade den 1 juni 2023 att avslå Internationella Engelska skolan i Sverige AB:s (skolan) ansökan om tilläggsbelopp för eleven J.B. (f. 2008). Beslutet motiverades enligt följande. Utifrån underlag i ansökan framkommer att J.B. har ADHD och har svårigheter inom ramen för diagnos. Det framkommer även att J.B. är inblandad i konflikter med andra elever på skolan, samt att skolan arbetar med anpassningar och särskilt stöd. Dessa anpassningar och särskilt stöd bedöms ligga inom grundbeloppet och bedöms inte vara av extraordinär karaktär.

Skolan yrkar att tilläggsbelopp ska beviljas motsvarande en elevassistent på heltid för J.B. Till grund för talan anförs i huvudsak följande. Eleven ifråga har haft betydande skolsvårigheter sedan flera år tillbaka och hns funktionsnedsättning medför stora svårigheter med exekutiva funktioner. Eleven har bristande impuls kontroll och gör icke önskvärda handlingar dagligen. Han har svårt med flexibilitet och svårigheter avseende perceptuell förmåga och kan inte sortera bort yttre stimuli i skolmiljön, vilket leder till många kränkings-situationer där eleven kränker andra elever. Han blir lätt distraherad och klarar inte av att hålla fokus som jämnåriga. Eleven kan endast fokusera under korta, minutvisa, stunder. Detta skapar betydande svårigheter i skolarbetet för eleven. När eleven tappar fokus påverkas även de andra elevernas lärmiljö och deras chans till studiero. Vidare har eleven nedsatt förmåga att organisera och planera. Detta gör att eleven ofta glömmet material, att han inte kan planera sina arbetsuppgifter eller följa ett arbetsschema. Eleven har svårt för att komma igång med uppgifter, färdigställa projekt, passa tider och följa skolans rutiner. Dessa svårigheter leder till många misslyckanden i skolan och en negativ skolidentitet. De brister som eleven uppvisar avseende mentaliseringsförmåga och ömsesidig social kommunikation leder till dagliga konflikter, kränkningar och incidenter där eleven är utåtagerande. Eleven kan inte samarbeta med andra elever, har svårt för att följa rutiner och regler och kan inte hantera fria aktiviteter. Eleven har svårt för att samspela med såväl jämnåriga som vuxna

personer, som eleven inte har en relation till. Eleven har en bristande föreställningsförmåga och kan inte sätta sig in i hur andra tänker. Eleven feltolkar ofta sociala koder och osynliga regler vilket leder till många konflikter inklusive fysiska kränkningar.

Skolan har vidtagit många anpassningar och stödåtgärder för att elevens funktionsnedsättning inte ska innebära ett hinder för eleven i skolsituationen. De många åtgärderna som prövats framgår av ansökan och den dokumentation som har bifogats ärendet. Exempel på anpassningar/stöd som prövats utan resultat är följande: tydliga och korta genomgångar och instruktioner, visuellt stöd, extra tid för att genomföra uppgifter, anpassat schema, extra stöd och uppmuntran för att komma igång med uppgifter, extra påminnelser och pauser. Eleven har ”en-till-en-stöd” av specialpedagog tre gånger i veckan men eleven vill oftast inte delta och har svårt att ta emot stödet. Eleven har anpassad studiegång och har två dagar i veckan möjlighet att vara i ett mindre sammanhang under hela skoldagen, vilket har fungerat lite bättre. Trots detta gör eleven väldigt lite skolarbete. Han har också haft en elevcoach kopplad till sig för att vägleda och minimera kränkningar, men det finns en uppenbar begränsning då personalen har andra arbetsuppgifter och elevens behov är så omfattande att de inte kan tillgodoses i den utsträckning eleven behöver. Trots ett anpassat schema, som eleven själv har fått vara med och bestämma om, och överenskomna mål klarar inte eleven av att genomföra dessa. Trots påminnelser från lärare, elevcoach och andra planeringsstrategier har eleven svårt att följa planerade tider.

De insatser som eleven behöver är så omfattande och extraordinära att eleven behöver en assistent på heltid som kan säkerställa elevens samt andra elevers trygghet. Assistenten kan förutse, förhindra och avleda kränkningssituationer, ge eleven det stöd han behöver i skolarbete och inläring, förebygga att eleven vandrar iväg och försvinner under förflyttningar samt hjälpa eleven med strategier som kan stötta denne i att vara i helklass. För att eleven ska få en

likvärdig utbildning behöver han en assistent som är med honom under hela skoldagen.

Nämnden anser att överklagandet ska avslås och anför i huvudsak följande.

Ansökan har behandlats i Centrala bedömningsgruppen. Där ingår skolläkare, skolpsykolog, specialpedagog, skolkurator samt enhetschef för elevhälsan.

Det framkommer av ansökan att eleven ifråga har ADHD och svårt med koncentration och impuls kontroll. Av ansökan framgår att skolan har provat sig fram med olika anpassningar och särskilt stöd vilket inte ger den progression man önskar. Detta kan förklaras utifrån elevens svårigheter och diagnos vilket det bifogade psykologutlåtandet beskriver. Eleven har uppenbara beteendeproblem och koncentrationssvårigheter. De anpassningar som prövats ligger inte helt i enlighet med rekommendationerna i psykologutlåtandet.

Den förutsägbara miljön och struktur som eleven behöver kan tänkas ha uteblivit med den mängd olika anpassningar som skolan har arbetat med.

Såväl de anpassningar som rekommenderas av psykologen och som skolan har arbetat med utgör anpassningar och särskilt stöd inom ramen för grundbeloppet, och är inte av extraordinär karaktär. Både kommunala- och fristående skolor ska inom ramen för sina ordinarie resurser (grundbeloppet) kunna ge stöd åt flertalet elever. Inom Gävle kommuns skolor är det inte ovanligt att elever har den problematik och diagnostik som beskrivs i ansökan.

Dessa elever bedöms inom de kommunala skolorna vara elever som ska erbjudas stöd inom ramen för grundbeloppet. Extraordinära stödåtgärder är väsentligt avvikande åtgärder till enskild elev som går utöver grundbeloppet. De stödåtgärder som beskrivs i ansökan är inte av den karaktären.

Tidigare bedömning att tilläggsbelopp ska nekas kvarstår.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande bestämmelser

Av 10 kap. 37 § skollagen (2010:800) framgår att hemkommunen ska lämna bidrag till huvudmannen för varje elev i form av ett grundbelopp och i vissa

fall ett s.k. tilläggsbelopp. Av 10 kap. 39 § skollagen framgår att tilläggsbelopp ska lämnas för elever som bl.a. har ett omfattande behov av särskilt stöd. Tilläggsbeloppet ska vara individuellt bestämt utifrån elevens behov.

Enligt 14 kap. 4 § skolförordningen (2011:185) avses med grundbelopp bl.a. kostnader för stödåtgärder för elever. Enligt 5 § samma kapitel ska ersättning för omsorg och pedagogisk verksamhet, som grundbeloppet till fritidshem avser att ersätta, avse bl.a. kostnader för stödåtgärder till elever. Med tilläggsbelopp avses enligt 14 kap. 8 § första stycket ersättning för assistenthjälp, anpassning av lokaler eller andra extraordinära stödåtgärder, däribland sådana som riktas till barn och elever med stora inlärningssvårigheter.

I lagens förarbeten anges bl.a. att en fristående skola, på samma sätt som en kommunal skola, ska kunna anpassa sin organisation och undervisning så att hänsyn kan tas till varje elevs behov och förutsättningar. Kostnaderna för detta och för stöd i form av extra undervisning eller undervisning i en särskild grupp som syftar till att hjälpa elever med svårigheter att nå målen bör ingå i kostnadsposten för undervisning. Tilläggsbeloppet är endast avsett att ge möjlighet till särskild ersättning för enskilda elever med omfattande behov av särskilt stöd. (prop. 2008/09:171 s. 42). Tilläggsbelopp måste i vissa fall kunna komma i fråga när det gäller extraordinära stödåtgärder som tillgodoser behov som barnet eller eleven har i undervisningssituationen.

Huvudmannen för en fristående skola ska i de flesta fall kunna tillgodose en enskild elevs behov av särskilt stöd inom ramen för det totala grundbelopp som lämnas för alla skolans elever. (prop. 2015/16:134 s. 18).

Högsta förvaltningsdomstolen har i rättsfallet HFD 2012 ref. 46 uttalat bl.a. följande. En individuell bedömning ska göras av varje elevs unika situation och behov. Näst intill alla elevers behov ska kunna tillgodoses inom ramen för grundbeloppet. Eftersom tilläggsbelopp endast ska lämnas i undantagsfall

måste utredningen klart visa att eleven har ett omfattande behov av särskilt stöd.

Utredningen i målet

I målet finns ett psykologutlåtande avseende den ifrågavarande eleven, daterat den 16 augusti 2017, som är baserat på sex utredningstillfällen i juni och juli 2017. Av utlåtandet framgår bl.a. följande. Eleven kom till BUP genom remiss från skolhälsovården, med önskan om utredningen kring hyperaktivitet och koncentrationssvårigheter, som främst är ett bekymmer i skolmiljö. Det anges att eleven har diagnosen ADHD. I utlåtandet redovisas resultat för bland annat verbal funktion, visuospatial bearbetning, förmågan att tänka logiskt och abstrakt, arbetsminne samt snabbhet. Eleven presterar inom genomsnittets nedre område vad avser verbal funktion, arbetsminne och snabbhet. Vad avser de övriga kategorierna presterar eleven antingen genomsnittligt eller, beträffande förmågan att tänka logiskt och abstrakt, inom genomsnittets övre del. I utlåtandet anges bl.a. att eleven har god förmåga till logiskt abstrakt tänkande och har de intellektuella förutsättningar som krävs för att klara en normal skolgång. Det kan dock vara svårt för eleven att praktiskt använda sig av sina intellektuella förmågor som han har. Exempelvis kan han ha svårt att komma ihåg instruktioner och kan behöva längre tid på sig för att bearbeta en text eller skriva i en skrivuppgift.

I utlåtandet lämnas vissa pedagogiska rekommendationer. Pedagogiken bör vara så tydlig och konkret som möjligt med återkommande struktur och rutiner. Utifrån att eleven har ett kortare uppmärksamhetsspann arbetar han bäst i korta arbetspass och med väl avgränsade uppgifter. Uppmuntran och återkoppling längs vägen är viktigt, både för att eleven ska få se att han kan avsluta en uppgift, men också för att han då får lite återhämtning inför nästa uppgift. Placeringen i klassrummet kan tänkas vara nära läraren så att han snabbt kan få hjälp och läraren snabbt kan fånga hans uppmärksamhet. Förslagsvis också nära utgången, så att eleven slipper störa andra elever när han behöver paus.

Det kan med fördel också vara en plats där han har uppsikt över klassrummet, för att slippa vända sig om när han hör något. Eleven har i testning visat att han har mycket svårt att behålla fokus. Detta borde med stor sannolikhet vara fallet även i skolan. Föreläsningar behöver upprepas genom kortfattade sammanfattningar, där sammanhanget och helheten blir tydlig. Omgivning kan också behöva samarbeta för att se till att eleven får med sig all information från dagen i skolan som han behöver. Viktig information bör ges både skriftligt och muntligt och även direkt till föräldrar. För att underlätta för eleven bör han få information uppdelad i mindre delar och gärna med visuellt stöd i form av bilder och/eller punkter uppskrivna på ett separat papper. Arbetsuppgifter bör vara uppdelade i en mindre mängd åt gången. Detta för att eleven ska få känna att han blir klar med det som ska göras.

För eleven innebär ADHD även att han är mer motoriskt aktiv och rastlös än andra barn. Det är därför viktigt att tillgodose hans rörelsebehov, genom regelbundna rörelsepåuser och även att uppmuntra till regelbunden fysisk aktivitet. Det betyder att mycket energi, som behövs till koncentration och uthållighet i socialt samspel, går åt i skolarbete och andra aktiviteter. Det är därför extra viktigt att hela tiden försäkra sig om att eleven får i sig tillräckligt med näringsrik kost, regelbundet med ca 6 mål jämnt fördelat över dagen. Här är det viktigt att både skola och föräldrar samarbetar, för att kunna hålla en regelbunden kosthållning, med ordentliga mellanmål mellan huvudmåltider. En annan viktig del i arbetet att fylla på med energi är återhämtning. Återhämtningarna behöver, precis som kosten, finnas jämnt utspridda över dagen. Återhämtning innebär för vissa barn att få sitta i ett tystare rum, läsa något, vila en stund, lyssna på ljudbok eller titta på något program. För andra innebär det att gå en lugn promenad tillsammans med en vuxen. Här får både skola och föräldrar tillsammans med eleven prova sig fram för att hitta aktiviteter som ger energi, utifrån behov.

I en pedagogisk kartläggning av eleven från oktober 2022, reviderad den 15 mars 2023, framgår bl.a. följande. Eleven går i en pratig och väldigt grupperad klass med 29 elever. Eleven har anpassat schema med 3 lektioner en-till-en och han äter ofta tillsammans med en vuxen. På raster finns extra studentcoacher. Två dagar i veckan har eleven ett mindre sammanhang med en och samma lärare. Eleven har en hög närvaro på skolan men går inte på lektionerna. Eleven brottas med skolsvårigheter varje dag. Han har svårt att avgöra hur det han gör uppfattas av sin omgivning och kan ha svårt att sätta sig in i andras perspektiv. Han är väldigt relationsbunden vilket blir utmanande för både läraren och eleven när relationen är bristfällig, inget skolarbete blir gjort. Eleven skapar relation med väldigt få personal. Ett mindre sammanhang har testats i flera olika flexibla konstellationer vilket inte varit fungerande under årskurserna 7 och 8. Eleven går på vissa lektioner, men stannar endast några få minuter och går ifrån lektionerna. Eleven har haft mycket en-till-en-stöd med olika strategier för att fungera socialt. Eleven är överens om anpassat schema och planerade mål som eleven inte klarar av att genomföra. Eleven bestämmer sitt eget schema och har svårt att följa planerade tider trots lärare/coachers påminnelser och andra typer av planeringsstrategier (extra scheman, påminnelser). Eleven bestämmer sina egna lunchtider och vill gärna äta med vuxna trygga personer.

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om skolan har rätt till tilläggsbelopp för kostnader som motsvarar assistentstöd i omfattning som motsvarar elevens hela skoldag. Det är skolan som ska visa att förutsättningarna för tilläggsbelopp är uppfyllda.

Förvaltningsrätten ifrågasätter inte skolans uppgifter om att den aktuella eleven har svårigheter med det sociala samspelet samt problem med att tillgodogöra sig undervisningen. Ansökan om tilläggsbelopp avser studier från tidigast hösten 2023 och framåt. Till ansökan har bifogats skolans egen utredning av eleven samt psykologiskt underlag i form av ett psykologutlåtande.

Det psykologiska underlaget härrör från utredningar gjorda i juni och juli 2017. Förvaltningsrätten menar att de uppgifter som framgår av det underlaget därmed är så pass daterade att det finns skäl att anta att uppgifterna kan vara inaktuella. Vad gäller det övriga underlag som skolan har företett instämmer förvaltningsrätten i nämndens bedömning att elevens problematik och behov av stödåtgärder inte är så pass ovanlig och speciell att det kan anses vara av extraordinär karaktär. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att det saknas ett klart stöd i den medicinska utredningen för att eleven har behov av sådant särskilt stöd vid tidpunkten för ansökan (jfr HFD 2012 ref. 46).

Då skolan inte har kunnat visa att det föreligger en rätt till tilläggsbelopp enligt skollagen har kommunen haft fog för sitt beslut. Överklagandet ska följaktligen avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03).

Sebastian Hallman

tf. rådman

I avgörandet har även nämndemännen Christer Lund, Maria Nord och Elisabeth Rooth Eriksson deltagit.

Föredragande juristen Linus Wedelin har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.